

zpracoval RNDr. Jiří Brabec

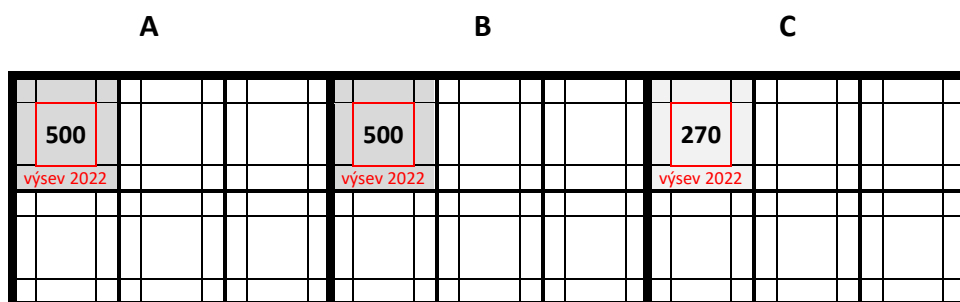
Sledování výsevových ploch

Sledování výsevových ploch proběhlo 8. 5. 2023, 23. 7. 2023 a 16. 8. 2023. Vlastní lokalita byla navštívena ještě 12. 4. 2023, to ale bylo na pozorování semenáčků ještě příliš brzo (cíl návštěvy byl jiný – naplánovat co nejlepší asanaci nepovedeného zásahu z října 2022).

Výsevové plochy byly založeny 8. 10. 2022 (viz obr. 1 a 2) s cílem provádět od roku 2022 každoroční výsev a jeho sledování. V prvním výsevu bylo 8. 10. 2022 vyseto 1 270 semen ve třech sadách 500 + 500 + 270 semen (viz obr. 2). Výsev byl proveden na lokalitě č. 66 „**Kovářská, u Vápenky, palouk u bývalé vápenné pece (50°25'31"N, 13°1'32"E)**“ (k. ú. Háj u Loučné pod Klínovcem) v pásu tří ploch 60 cm × 40 cm. V celém pásu ploch byly vyhrabány mechorosty (viz obr. 1). V každé ploše 60 cm × 40 cm byla vyznačena jedna plocha 20 cm × 20 cm do jejíhož středu (15 cm × 15 cm) bylo vyseta vždy jedna sada semen (viz obr. 2).



Obr. 1: Fotografie pásu tří ploch 60 cm × 40 cm po výhrabu mechorostů. Foto Jiří Brabec, 8. 10. 2022.



Obr. 2: Náskres tří ploch A, B, C o velikosti 60 cm × 40 cm (vyznačeny nejsilnější čárou). V každé ploše je vytýčena jedna plocha 20 cm × 20 cm (plocha vyznačena šedě) do jejího středu 15 cm × 15 cm (vyznačeno červenou čárou) byla vyseta semena (počet vyznačen číslem).

Počty semenáčků byly zaznamenány 8. 5. 2023, 23. 7. 2023 a 16. 8. 2023 (viz tab. 1). První vegetační sezónu přežilo v ploše A (výsev 2022) celkem 70 semenáčků z čehož 10 bylo větších – průměr růžice u větších semenáčků byl 16. 8. 2023 něco málo přes 10 mm (viz obr. 3). V ploše B (výsev 2022) přežilo první vegetační sezónu 28 semenáčků – z toho tři byly 16. 8. 2023 větší (průměr 15 mm, 15 mm a 12 mm) a 25 malých (průměr růžice 6–10 mm), viz obr. 4 a 5. V ploše C (výsev 2022) přežilo první vegetační sezónu pět semenáčků. Všechny byly 16. 8. 2023 malé o průměru růžice 5–8 mm.

Tab. 1: Počty vysetých semen a zaznamenaných semenáčků na výsevových plochách A, B, C v letech 2022–2023.

Plocha	Výsev (datum)	Vyseto (počet semen)	Počet semenáčků / dvouletých rostlin		
			8. 5. 2023	23. 7. 2023	16. 8. 2023
A	8. 10. 2022	500	180	75	70
B	8. 10. 2022	500	124	35	28
C	8. 10. 2022	270	41	8	5
Celkem	8. 10. 2022	1 270	345	118	103



Obr. 3: Fotografie části plochy A s výsevem 500 semen 8. 10. 2022 do centrální části podplochy 20 cm × 20 cm. Na ploše se 16. 8. 2023 nacházelo celkem 70 semenáčků (listových růžic) hořečků. Foto Jiří Brabec, 16. 8. 2023.



Obr. 4: Fotografie části plochy B s výsevem 500 semen 8. 10. 2022 do centrální části podplochy 20 cm × 20 cm. Na ploše se 16. 8. 2023 nacházelo celkem 28 semenáčků (listových růžic) hořečků. Přiložené měřítko je čtvereček o velikosti 10 mm × 10 mm. Foto Jiří Brabec, 16. 8. 2023.



Obr. 5: Detail hořečkové listové růžice z části plochy B (viz obr. 4). Foto Jiří Brabec, 16. 8. 2023.

Odběr semen

Odběry semen na další výsevy nebyly v roce 2023 provedeny. Zdrojová lokalita č. 67 „**Kovářská, u Vápenky, cesta vedoucí do údolí potoka Černá voda (od 50°25'29"N, 13°1'25"E do 50°25'39"N, 13°1'32"E)**“ (k. ú. Háj u Loučné pod Klínovcem) byla výrazně poničena nepovedeným managementem v říjnu 2022. V roce 2023 na ní vykvetlo pouze 196 hořečků (na horní mikrolokalitě 167 ex., na dolní mikrolokalitě 29 ex.) a ty bylo nutné nechat vysemenit přímo na lokalitě. V úvahu jako zdrojová nepřípadala v roce 2023 ani druhá lokalita v oblasti č. 68. „**Kovářská, výsypka bývalého vápencového lomu, ca 922–930 m n. m. (od 50°24'56,5"N, 13°01'40,0"E do 50°24'53"N, 13°01'40"E)**“, kde bylo v roce 2023 zaznamenáno pouze 11 kvetoucích hořečků. Podrobnosti z monitoringu hybridogenních populací *Gentianella amarella* v oblasti Kovářské viz příložená kopie monitoringu lokalit v oblasti Kovářské.

Závěr

Pro další roky je potřeba pokračovat ve sledování výsevových (repatriačních) ploch s výsevem v roce 2022 na lokalitě č. 66 „**Kovářská, u Vápenky, palouk u bývalé vápenné pece (50°25'31"N, 13°1'32"E)**“. Zda bude možné do těchto ploch dostat další semena se ukáže až během následujících let, podle vývoje populací na zdrojových lokalitách č. 67 „**Kovářská, u Vápenky, cesta vedoucí do údolí potoka Černá voda (od 50°25'29"N, 13°1'25"E do 50°25'39"N, 13°1'32"E)**“ a č. 68. „**Kovářská, výsypka bývalého vápencového lomu, ca 922–930 m n. m. (od 50°24'56,5"N, 13°01'40,0"E do 50°24'53"N, 13°01'40"E)**“.